

Jaarverslag 2009

..bevorderen van de morele kwaliteit van besluitvorming..

Stichting Netwerk Bedrijfsethiek Nederland – 2010 ©
Opgericht 18 juli 1990 | kvk: 41012002

Jaarverslag 2009

Ook beschikbaar op: www.bedrijfsethiek.nl

Inhoudsopgave

1. Voorwoord.....	3
2. Over het Netwerk Bedrijfsethiek Nederland	4
3. Activiteiten van het bestuur in 2009	5
4. Activiteiten van de commissies in 2009.....	7
4.1. commissie Conferenties.....	7
4.2. commissie Onderzoek	7
4.3. commissie Onderwijs en opleiding.....	7
4.4. commissie Communicatie	7
4.5. commissie NBN-Rabobank scriptieprijs	8
4.6. commissie Bedrijfsbezoeken.....	8
4.7. Themagroep Ethiek en HRM	8

1. Voorwoord

In dit bestuursverslag legt het bestuur van NBN verantwoording af over de activiteiten van 2009. Dit verslag is in eerste instantie bedoeld voor de deelnemers aan de stichting NBN en haar belangstellenden. Bovendien richten we ons tot alle organisaties waarmee wordt samengewerkt en ten slotte tot de samenleving in ruimste zin. U wordt van harte uitgenodigd om dit verslag te lezen en om er op te reageren.

Wij hechten aan een jaarverslag. In dit eerste verslag 2009 is een aanvang gemaakt met het transparant maken van NBN. De structuur, evenals de activiteiten van het bestuur, de 6 commissies en de ene themagroep zijn inzichtelijk gemaakt. Het bestuur houdt zich aanbevolen voor suggesties die betrekking hebben op het bevorderen van de leesbaarheid van het verslag en op het, waar mogelijk, verbeteren van de relatie tussen de beoogde doelstellingen en de gerealiseerde resultaten.

We hebben in 2009 hard gewerkt en we zijn tot de conclusie gekomen dat het tij verandert.

Het bestuur ziet een beweging dat we als samenleving tegenwoordig sneller een morele eis stellen aan hen die de macht hebben. Dat bedrijven een eigen ethiek ontwikkelen, naast of buiten wat de wet voorschrijft, is vanzelfsprekender geworden. Het bestuur ziet integriteit als een deugd waaruit de opdracht ontstaat zorgvuldigheid tot stand te brengen, en dat is de handeling die voldoende recht doet aan de rechten, belangen en wensen van alle betrokkenen. De morele waarde zou naar onze mening in bedrijven net zoveel kracht moeten krijgen als de economische.

Er worden daartoe door NBN nieuwe wegen ingeslagen. We hebben de ambitie uitgesproken om in 2010 en 2011 een aantal stevige mijlpalen te realiseren. Het bestuur noemt hier het actief deelnemen aan het maatschappelijke debat over integriteit, het oprichten van een Comité van Aanbeveling voor NBN en het uitreiken van de eerste NBN Award in 2011 aan een vertegenwoordiger uit het bedrijfsleven die zich verdienstelijk heeft gemaakt op het gebied van bedrijfsethiek en/of organisatie-integriteit.

Het bestuur

2. Over het Netwerk Bedrijfsethiek Nederland

De Stichting Netwerk Bedrijfsethiek Nederland (NBN) is opgericht op 18 juli 1990 door Prof.dr. H. van Luijk. De stichting heeft ten doel:

'het bevorderen van de bedrijfsethische kwaliteit van besluitvorming in profit en non-profit organisaties en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.' (citaat uit de statuten)

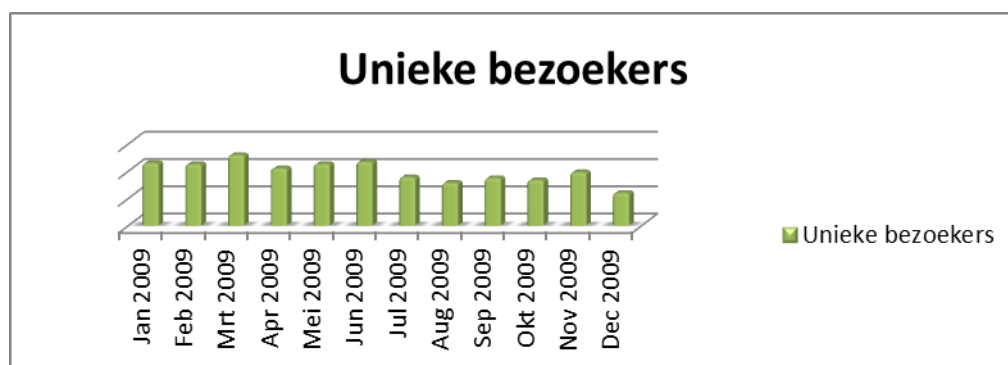
Daartoe onderneemt de stichting verschillende activiteiten. In dit verslag wordt een overzicht gegeven van de activiteiten van 2009.

Personen en organisaties kunnen deelnemen in de stichting. Dit betekent enerzijds dat zij geld doneren aan de stichting en anderzijds zelf activiteiten ondernemen in het kader van de stichtingsdoelstelling.

Facts & figures

De website is een belangrijk medium voor het NBN en speelt een cruciale rol bij het informeren van leden en anderen over onder meer events, bedrijfsethisch nieuws en interessante publicaties. We stellen ons dan ook ten doel het website bezoek zo hoog mogelijk te maken. Hieronder het overzicht van het aantal unieke bezoekers van de website in 2009.

Maand	Unieke bezoekers
Jan 2009	2295
Feb 2009	2253
Mrt 2009	2587
Apr 2009	2100
Mei 2009	2255
Jun 2009	2340
Jul 2009	1776
Aug 2009	1574
Sep 2009	1742
Okt 2009	1670
Nov 2009	1957
Dec 2009	1201
	23750

3. Activiteiten van het bestuur in 2009

Het bestuur van de stichting wordt in 2009 gevormd door:

1. Maarten de Jong, voorzitter
2. Henriette Bout, vice-voorzitter
3. Koos Hoogland, penningmeester
4. Ferrie Veen, secretaris
5. Bas Odijk, voorzitter commissie Communicatie

In 2009 zijn bestuurswijzigingen doorgevoerd.

1. Maarten de Jong is Andre Nijhof opgevolgd als voorzitter. De taken van de voorzitter zijn:
  - het vertegenwoordigen in en buiten rechte van de stichting
  - het onderhouden van de contacten met de externe partners, waaronder
    - de (leden van de) Commissie van Aanbeveling
    - de relatie met EBEN
  - de relatie met MVO-Nederland
  - het onderhouden van het contact met de commissie NBN-Rabobank scriptieprijs.
  - de NBN Award
  - mobiliseren van leden van het netwerk voor nieuwe initiatieven
2. Henriette Bout heeft de nieuwe rol van vice-voorzitter op zich genomen. De taken van de vice-voorzitter zijn:
  - het onderhouden van de contacten met de NBN commissies.
  - mobiliseren van leden van het netwerk voor nieuwe initiatieven en het coördineren ervan
  - het schrijven van het NBN jaarverslagDaarnaast is Henriette Bout in 2009 voorzitter van de commissie Conferenties.
3. Koos Hoogland is de penningmeester. De taken van de penningmeester zijn:
  - opstellen van de jaarrekening
  - opstellen van de begroting
  - versturen van de rekeningen
  - betalen van de rekeningen
  - mobiliseren van leden van het netwerk voor nieuwe initiatieven
4. Ferrie Veen is de secretaris. De taken van de secretaris zijn:
  - verzorgen van de notulen van bestuursvergaderingen
  - opstellen van de agenda van de bestuursvergaderingen
  - mobiliseren van leden van het netwerk voor nieuwe initiatieven
5. Bas Odijk is nieuw aangetreden bestuurslid met de portefeuille Communicatie. Zijn taken zijn:
  - beheer van de NBN website www.bedrijfsethiek.nl
  - opvang van alle communicatie die via de website binnenkomt
  - verzending van nieuwsberichten
  - plaatsen van artikelen, publicaties, nieuwsberichten en recensies ontvangen van leden en niet-leden.
  - mobiliseren van leden van het netwerk voor nieuwe initiatieven

Er is behoefte aan extra bestuursleden. Het bestuur heeft in 2009 actie ondernomen om nieuwe bestuursleden aan te trekken. Het is te verwachten dat in 2010 het bestuur zal worden uitgebreid met ongeveer 3 personen met onderstaande portefeuilles.

- bestuurslid 1: voorzitter Commissie Conferenties, aanspreekpunt voor de commissie Ethiek en HRM
- bestuurslid 2: voorzitter Commissie Bedrijfsbezoeken (organisatie van bezoeken voor NBN leden aan bedrijven)
- bestuurslid 3: voorzitter van de nieuw op te richten Commissie Publiek Debat (organisatie van schrijversgroep)

4. Activiteiten van de commissies in 2009

4.1. commissie Conferenties

De commissie wordt gevormd door Henriette Bout (voorzitter) en Wieger van Dalen (lid). Henriette Bout en Wieger van Dalen hebben aangegeven hun taken te willen overdragen in 2010.

Beleid van de commissie is als volgt:

- De commissie organiseert 2 conferenties per jaar. De ene conferentie is gericht op een maatschappelijk thema of vraagstuk, de andere conferentie is meer intern gericht op een vraagstuk over het functioneren van de bedrijfsethiek of de bedrijfsethicus als zodanig. De commissie streeft ernaar iedere conferentie te organiseren in samenwerking met een externe partner. Dit ter ondersteuning van het netwerkarakter van het NBN.
- De conferenties zijn voor NBN leden altijd gratis. De externe partner bepaalt de hoogte van de toegangskosten voor eigen leden.
- Na afloop is er altijd een borrel, zodat er volop genetwerkt kan worden onder het genot van een hapje of drankje.
- Het budget van de commissie wordt vastgesteld in overleg met de penningmeester en bedraagt doorgaans maximaal € 500,- per bijeenkomst. Sprekers en organisatoren verrichten hun inzet om niet. Het is de gewoonte van het NBN om gastheer en sprekers als blijk van waardering een jaar NBN lidmaatschap te geven.

In 2009 zijn de volgende conferenties georganiseerd:

1. 29 april 2009. Voorjaarsconferentie 'Wat is effectieve bedrijfsethiek?', Netwerk Bedrijfsethiek Nederland i.s.m. Onderzoeksgroep Integriteit van Bestuur van de Vrije Universiteit.
2. 26 november 2009. Najaarsconferentie 'Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en marketing', Netwerk Bedrijfsethiek Nederland i.s.m. Samenleving & Bedrijf, KPN en Universiteit Nyenrode.

4.2. commissie Onderzoek

De commissie Onderzoek (officieel: de wetenschappelijke studiegroep bedrijfsethiek Nederland) heeft in 2009 geen activiteiten ondernomen. Zij heft zichzelf per 1 januari 2010 op.

4.3. commissie Onderwijs en opleiding

De commissie wordt gevormd door Arie Jansen. In 2009 is geen activiteit ondernomen door deze commissie. Arie stelt zijn functie ter beschikking. In 2010 wordt in overleg bepaald of en zo ja hoe deze commissie voortgang vindt.

4.4. commissie Communicatie

De commissie wordt gevormd door Bas Odijk (voorzitter).

De commissie verzorgt de communicatie over evenementen, nieuws en andere relevante ontwikkelingen aan de leden van het NBN, partners en andere belangstellenden.

In 2009 is de vormgeving van de website volledig vernieuwd. Per 1 januari 2010 is de nieuwe website operationeel. Het beheer van de site is overgedragen aan Bas Odijk.

Nieuwe leden die zich via de site aanmelden krijgen van de commissie een welkomstbrief en informatie van NBN en EBEN. De gegevens worden doorgegeven aan de penningmeester zodat het nieuwe lid ook in de administratie wordt opgenomen.

4.5. commissie NBN-Rabobank scriptieprijs

De commissie wordt gevormd door Peter de Munck Mortier (voorzitter en secretaris van de jury) en Eduard Kimman (juryvoorzitter). De jury wordt (naast de juryvoorzitter) gevormd door Johan Wempe, Ko Henneman en Harry van de Kamp.

In 2009 werd voor de tiende keer de NBN Rabobank Scriptieprijs uitgereikt. In principe is er een prijs voor bachelors scripties en een prijs voor masterscripties.

In de loop van 2008 werden 24 werkstukken ingeleverd: 3 bachelorscripties en 21 master theses vanuit een grote variëteit aan faculteiten. Het doet goed vast te stellen, dat bedrijfsethiek niet alleen het domein is van filosofen en theoretici, maar vooral ook belangstelling ondervindt in de toepassing ervan.

Tijdens het juryberaad op 16 april 2009 werden de conclusies getrokken na een zorgvuldige afweging. Relevantie, diepgang, originaliteit en praktische waarde waren daarbij belangrijke criteria. Binnen de categorie bachelors werden dit maal geen werkstukken gehonoreerd; onder de master scripties werd een winnaar aangewezen en twee eervolle vermeldingen toegekend.

Tijdens de NBN voorjaarsconferentie werd op 29 april 2009 de NBN Rabobank Scriptieprijs (master) uitgereikt aan Steven Flipse (TU Delft) die zijn werkstuk wijdde aan een survey naar (de ontwikkeling van) de ethische opvattingen van onderzoekers in een synthetisch-biologisch afstudeerproject.

De eervolle vermeldingen gingen naar Mary Kearney die bij de VU afstudeerde op 'Integriteitsschendingen binnen Nederlandse gemeenten' en naar Fedes van Rijn (Wageningen Universiteit) die de socio-economische situatie van Peruaanse koffieplanters onderzocht evenals de mogelijkheden om verbetering te brengen in hun levensstandaard.

Het juryrapport en de foto's van de uitreiking zijn nog dezelfde week op de NBN site geplaatst.

4.6. commissie Bedrijfsbezoeken

De commissie werd gevormd door Huib Klamer. Er is in 2009 geen activiteit geweest.

Huib Klamer treedt per 1 januari 2010 af als voorzitter van de commissie. In 2010 zal met het aantreden van nieuwe bestuursleden, bekeken worden hoe het NBN deze commissie zal voortzetten.

4.7. Themagroep Ethiek en HRM

In 2005 is vanuit het NBN een themagroep gevormd die zich bezig houdt met Human Resources Management (HRM) en ethiek. Deze themagroep is uitgebreid met mensen van buiten het NBN en gaandeweg een zelfstandige werkgroep geworden. Een van de voortrekkers van deze groep is André Nijhof. Het doel van de werkgroep is om vanuit diverse disciplines te reflecteren op de rol en uitdaging voor de HR-professie voor zover het gaat om ethische vraagstellingen. Na diverse bijeenkomsten is in 2008 en 2009 hard gewerkt aan de totstandkoming van een boek dat zal worden gepubliceerd bij Van Gorcum. Concreet komt daarin aan de orde wat de aard van ethische vraagstukken in de HR-professie is, wat mogelijke richtlijnen zijn om daarmee om te gaan, hoe we richtlijnen kunnen rechtvaardigen, welke de grenzen zijn van de verantwoordelijkheid van een bedrijf en hoe we die grenzen in de praktijk kunnen bepalen.

Het boek zal begin 2010 verschijnen onder de titel: *"Human resources in ethisch perspectief; De HR-professie in de maatschappelijk verantwoorde organisatie"*. Op 2 juni 2010 zal een congres worden gehouden naar aanleiding van het verschijnen van dit boek.

De themagroep wordt vanuit NBN zijde gevormd door Rien Brouwer, Andre Nijhof en Hans Wesseling.

Colofon

Tekst en vormgeving

Bestuur Stichting Netwerk Bedrijfsethiek Nederland

Postadres:

Mr J. Hoogland
Penningmeester NBN
Postbus 167
7400 AD Deventer

Vragen?

info@bedrijfsethiek.nl